

Tetanoz-Difteri (Td) veya Tetanoz-Difteri-Boğmaca (Tdap) Aşılıarı Bilmeniz Gerekenler

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages.
See www.immunize.org/vis.

1. Niçin aşılmalısınız?

TETANOZ çoğunlukla bütün vücutta ağırlı kas spazmlarına yol açıp

- Baş ve çene kaslarının sertleşmesine neden olur, hasta ağzını açamaz ve yutamaz, bazen nefesini bile alamaz. Tetanoza yakalanan her 5 kişiden 1 i ölür.

DİFTERİ boğazın arka tarafında kalın bir zar oluşumuna yol açıp

- Solunum problemleri, paralizi, kalp yetmezliği hatta ölüme neden olur.

BOĞMACA şiddetli öksürük atakları, kusma ve uyku bozukluklarına yol açıp

- Aşırı öksürüğe bağlı kilo kaybı, inkontinans, kaburga kırıkları ve kendinden geçme yapabilir. Boğmacaya yakalanan adölesanların %2 si, erişkinlerin %5 i hastaneye yatmak zorunda kalır veya zatürre ve ölüm gibi komplikasyonlara maruz kalır.

Bu 3 hastalık da bakteriler tarafından oluşturulur. Difteri ve boğmaca insandan insana bulaşır. Tetanoz mikrobu kesi, çizik veya yaralardan vücuda girer.

Aşılardan önce her yıl ABD de ortalama 200,000 difteri ve boğmaca ve yüzlerce tetanoz vakası görülmekteydi. Aşıların uygulanmasından sonra boğmaca vakaları %92, difteri ve tetanoz vakaları %99 azaldı.

6 yaş ve altındaki çocuklar rutin olarak tetanoz, difteri ve boğmacaya karşı **DTaP** ile aşılanmaktadır. Ancak daha büyük çocuklar, adölesanlar ve erişkinlerin de bu hastalıklardan korunmaları gerekmektedir.

2. Ergen ve erişkinler için aşı: Td ve Tdap

7 yaş ve üzerindeki bu hastalıklardan korumak için iki aşı bulunmaktadır:

- **Td aşısı** yıllardır kullanılmakta ve tetanoz ve difteriye karşı koruma sağlamaktadır.
- Tdap 2005 de lisans almıştır. Adölesan ve erişkinleri bu 3 hastalığa karşı korumak için uygulanan ilk aşıdır.

Her 10 yılda bir Td rapeli önerilmektedir. Tdap bir kez yapılmaktadır.

3. Hangi aşı ve ne zaman?

7 – 18 yaş arası

- 11 veya 12 yaşda Tdap dozu önerilmekte. Bu doz çocukluk dozlarından birini veya daha fazlasını kaçırmış olanlara 7 yaşda da yapılabilir.

- 7 yaşa kadar DTaP ile aşıları tamamlanmamış olanlara Td ve Tdap kullanılarak aşıları tamamlanmalıdır.

19 yaş ve üzerindeki erişkinler

- Bütün erişkinlere her 10 yılda bir Td tekrar aşısı yapılmalıdır. 65 yaş altında olup hiç Tdap yapılmamış olanlar ilk tekrar dozunda bu aşığı kullanmalıdır. 65 yaşdan büyük olanlar da bir doz Tdap yapılabilir.
- 1 yaş altında bir çocukla yakın temasta olacak (hamile kalabilecek kadınlar ve 65 yaş ve üstündeki erişkinler dahil) erişkinlere bir doz Tdap yapılmalıdır.

Hastanelerde veya kliniklerde hastayla direkt teması olan sağlık çalışanlarına bir doz Tdap yapılmalıdır

Yaralanma Sonrası Korunma

- Ciddi bir kesi veya yanık sonrası tetanoz enfeksiyonunu önlemek için Td veya Tdap yapılması gerekebilir. Hiç Tdap yapılmamış kişilere Tdap önerilir. Tdap bulunamazsa veya - daha önceden bir doz Tdap yapılmış olanlara, - 7 – 9 yaş arasında olup DTaP serisini tamamlamış çocuklara - 65 yaş ve üstündeki erişkinlere Td yapılmalıdır.

Hamile Kadınlar

- Daha önce hiç Tdap almamış hamile kadınlara 20. gebelik haftasından sonra tercihen 3. trimesterde bir doz yapılmalıdır. Hamileliklerinde yapılmamış olanlara doğum sonrası mümkün olan en kısa zamanda yapılmalıdır. Daha önce Tdap yapılmış kadınlardan hamileliklerinde difteri ve tetanoz aşısına ihtiyacı olanlara Td yapılmalıdır.

Tdap ve Td diğer aşılarla aynı anda yapılabilir.

4 Bazı kişiler aşı olmamalıdır veya beklemelidir

- Şimdiye kadar tetanoz, difteri veya boğmaca içeren bir aşı sonrası hayatı tehdit eden bir allerjik reaksiyon geçirenlere Td veya Tdap yapılmamalıdır.
- Daha önce herhangi bir aşı bileşenine karşı ciddi allerji öyküsü de aşı yapılmaması için bir nedendir. Daha önceki bir aşıya karşı ciddi bir allerjik reaksiyon geçirdiyse bu doktorunuza söyleyiniz.
- DTP veya DTaP dozundan sonraki 7 gün içinde aşı harici bir nedeni bulunamayan koma veya uzun süren veya mükerrer konvülsiyonu olan kişilere Tdap yapılmamalıdır. Bu kişilere Td yapılabilir.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

- Doktorunuza aşı yapılacak kişinin:
  - epilepsi veya başka bir sinir sistemi hastalığı,
  - daha önceki bir DTP, DTaP, DT, Td veya Tdap aşısından sonra ciddi şişlik veya ağrı,
  - Guillain Barre Sendromu (GBS) olup olmadığını söyleyin.

Tdap veya Td aşısı yapılacağı gün orta veya ciddi bir hastalığı bulunan kişiler iyileşinceye kadar beklemelidirler. Hafif hastalığı veya ateşi olanlar aşılanabilir.

5 Tdap ve Td aşılarının riskleri nelerdir?

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde şiddetli allerjik reaksiyonlar gibi ciddi problemlere neden olabileceği bilinmelidir.

Diğer tıbbi işlemler gibi aşı sonrasında kısa süreli kendinden geçme ve seğirme-kasılma gibi bununla ilgili belirtiler oluşabilir. Aşıdan sonra 15 dakika bir yere oturmak veya uzanmak bunları ve düşmeye bağlı yaralanmaları önlemeye yardımcı olur. Hastanın baş dönmesi, görmesinde değişiklik veya kulaklarında çınlama varsa doktorunuza söyleyin. Tetanoz, difteri veya boğmaca hastalıklarına yakalanmak Td veya Tdap aşısı olmaya göre daha risklidir. Td ve Tdap aşıları sonrası bildirilen problemler aşağıda belirtilmiştir.

Hafif problemler (Hissedilebilir ancak aktiviteyi engellemez)

Tdap

- Ağrı (4 adölesanın 3 ünde ve 3 erişkinin 2 sinde)
- Uygulama yerinde kızarıklık veya şişlik (5 te 1 oranında)
- 100.4°F ı bulan ateş (25 adölesanın 1 inde ve 100 erişkinin 1 inde)
- Baş ağrısı (10 adölesanın 4 ünde ve 10 erişkinin 3 ünde)
- Yorgunluk (3 adölesanın 1 inde ve 4 erişkinin 1 inde)
- Bulantı, kusma, ishal, karın ağrısı (4 adölesanın 1 inde ve 10 erişkinin 1 inde)
- Titreme, vücut ağrıları, eklem ağrıları, döküntü, şişmiş bezeler (seyrek)

Td

- Ağrı (10 da 8 oranında)
- Kızarıklık veya şişlik (3 te 1 oranında)
- Hafif ateş (15 te 1 oranında)
- Baş ağrısı veya yorgunluk (seyrek)

Orta derecede Problemler (Aktiviteyi etkiler fakat tıbbi müdahale gerektirmez)

Tdap

- Uygulama yerinde ağrı (20 adölesanın 1 inde ve 100 erişkinin 1 inde)
- Uygulama yerinde kızarıklık veya şişlik (16 adölesanın 1 inde ve 25 erişkinin 1 inde)
- 102°F ı geçen ateş (100 adölesanın 1 inde ve 250 erişkinin 1 inde)
- Baş ağrısı (300 de 1 oranında)
- Bulantı, kusma, ishal, karın ağrısı (100 adölesanın 3 ünde ve 100 erişkinin 1 inde)

Translation provided by Mustafa Kozanoglu, MD,
Dogus Child Healthcare Center, Adana, Turkey

Td

- 102°F ı geçen ateş (nadir)

Tdap veya Td

- Aşının yapıldığı kolda aşırı şişlik (100 de 3 oranında).

Şiddetli problemler

(Normal aktiviteleri yapamaz; tıbbi müdahale gerekir)

Tdap veya Td

- Aşının yapıldığı kolda şişlik, şiddetli ağrı ve kızarıklık (nadir).

Ciddi allerjik reaksiyon her aşidan sonra olabilir. Bir milyon doz aşıda 1 den azoranda böyle reaksiyonlar olduğu tahmin edilmekte.

6 Orta veya şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmalıyım?

Ciddi allerjik reaksiyon, yüksek ateş veya alışılmadık davranış gibi olağandışı her durum. Ciddi allerjik reaksiyonların belirtileri solunum sıkıntısı, seste boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, kalbin hızlı atması veya baş dönmesi olabilir.

Ne yapmalıyım?

Bir doktor çağırın veya hemen aşı yapılan kişiyi doktora götürün.

Doktorunuza ne olduğunu, ne zaman olduğunu ve aşının uygulandığı zamanı söyleyin.

Doktorunuz, hemşireniz veya sağlık biriminizden reaksiyonu bildirmek için Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını isteyin.

Veya kendiniz www.vaers.hhs.gov web adresinden veya 1-800-822-7967 nolu telefondan VAERS'i arayarak bildirimde bulunun.

VAERS tıbbi danışmanlık sağlamaz.

7 Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı

Aşıya bağlı zarar görenlerin tıbbi bakım giderlerini ödemelerine yardımcı olacak bir federal program (NVICP) 1986 da oluşturulmuştur.

Başvuruda bulunmak ve National Vaccine Injury Compensation Program hakkında ayrıntılı bilgi almak isteyenler **1-800-338-2382** yi arayabilir veya web sitelerini

<http://www.hrsa.gov/vaccinecompensation> ziyaret edebilir.

8 Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Doktorunuza sorun. Size aşı paketleri içindeki açıklamaları verebilirler veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilirler.
- Mahalli veya eyalet sağlık kurumlarını arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
  - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
  - CDC'nin web sitesini www.cdc.gov/vaccines ziyaret edin.

Vaccine Information Statement (Interim) – Turkish

Td & Tdap Vaccines

1/24/2012

42 U.S.C. § 300aa-26